

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen **VASARNAP** és **csütörtökön** reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., felévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Mi lesz jobb?

A helybeli lapok olvasó közönsége ritkán részesül azon élvezetben, hogy ugyanarról a tárgyról mindkét lapban egybehangzó véleményt olvashasson, s hogy ez oly ritkán történik, azt a városunkban évek óta uralkodó áldatlan pártviszályoknak kell tulajdonítani. Pedig vannak városunknak oly közhelyei, melyek a pártpolitika keretében éppen nem illenek s minden személyi vonatkozás nélkül intézhetők el s olyan ügy a helybeli főgimnázium államosítása. Mi körül forog itt tulajdonképen a kérdés? A körül, hogy legyen végre valahára a szentesi főgimnáziumnak állandó tanári kara s ne legyen minden iskolai évben Szentes város azon szégyenletes állapotnak kitéve, hogy minduntalan pályázatot hirdessen eredmény nélkül; mert míg Szentes város nem fogja vagy nem bírja tanárait tisztességesen díjazni, addig ne számítson okleveles tanárookra s ha sikerül is egyet fogni, az a legközelebb kínálkozó alkalommal hátat fordít városunknak s jobb állásra távozik. S mivel Szentes anyagi helyzete nem engedi meg, hogy tanárainak fizetését állami színvonalra emelje, egészen világosan áll előttünk, hogy a folytonos tanárhiánynak és változásnak csak is az államosítás által lehet véget vetni.

Nem tudom, de nem is tartozik

a dolog lényegéhez, melyik helybeli lap szólt fel előbb pártolólóg főgimnáziumunk államosítása mellett; de hogy eleinte mindkét hirlap egyértelműleg nyilatkozott az államosítás mellett — habár utóbb a »Szentesi Lap« előbbi álláspontjától eltért — ezen egyértelmű állásfoglalás e fontos kérdésnek egyértelmű megoldását jelezte s mindazok, kik e város felvirágzását s a tanuló ifjúság javát óhajtják, örömmel olvasták a két hirlap egyértelmű nyilatkozatait. Nem lévén a pártoskodás és hirlapi polemikák barátja, nem akarok a fölött vitakozni, hogy mi indította a »Szentesi Lap«-ot előbb helyes s oly határozottan nyilvánított nézetének megváltoztatására; de meg vagyok győződve, hogy a város képviselőtestülete nagyon is komolyan fogja tárgyalni az államosítás ügyét, ha egyszer a kormány határozott s félre nem magyarázható feltételei a zöld asztalra kerülnek. Addig is, míg ez bekövetkezik, e város érdekében a netalán még fenforgó kételyek eloszlatása céljából, annak megfajtására vállalkozom, mi lesz jobb a városra nézve: a mostani állapot-e vagy az államosítás? Ezzel pedig úgy jövőnk tisztába, ha megvizsgáljuk, hogy mit veszít vagy mit nyer a város az államosítás által.

Első sorban azt kérdezem: mi jogot gyakorol a város azért, hogy a gimnáziumot fentartja? Ugyszólván

sem miféle jogot. Az egyetlen jog, ha ugyan jognak mondható, abban áll, hogy egy tanszéket megüresedésre a tanárt a városi gimn. bizottság választja. Azonban ez a jog a középiskolai törvény által annyira meg van szorítva és korlátozva, hogy tulajdonképen nem a várostól, hanem a községtől, minisztertől függ, hogy ki legyen Szentesen tanár. Hogy így áll a dolog, mutatja a tapasztalás. Ez előtt két évvel történt, hogy a közoktatási miniszter egy a gimnáziumi bizottság által két ízben megválasztott tanárt nem erősített meg s új pályázatot és választást rendelt el. Ha tehát ennyiből áll Szentes város joga, mely annyit semmi, akkor bizony nevétséges dolog e joghoz ragaszkodni — ennél pedig egyéb s több joga nincs a városnak. Ha most már figyelembe vesszük, hogy a város határozatlan hirdet évenként pályázatot, mert vagy nem kap okleveles tanárt s akkor a miniszter új pályázatot rendel el, vagy ha kap okleveles tanárt, az egy-két év múlva jobb állomásra megy, amint azt dr. Kardos, dr. Veszprémi és Takács tanárok esetei bizonyítják, ez a folytonos tanárváltozás nem hasznára, hanem kárára van a tanügynek, de megcségyenítő Szentes városára nézve is.

Mint hogy fentebb kimutattam, hogy Szentes város tanárválasztási joga milyen nevétséges és sikertelen,

TÁRSASÁG.

Az útszélről.

I.

Olyan a lelkem, mint elszabadult rabszabó, mely gyors szárnyalással emelkedik fel és főleg a mennyég kékjébe, hogy csengő énekkel csicseregje el kicsiny szive halját a mindenek Urának, amiért kiszabadította őt nehéz rabságából.

Kiszabadultam én is.

Nem a rabságból, mert hiszen nem nevezhetem ennek a hétköznapi soromat; — de kiszabadultam a kötelességek taposáshalmánál nehézy nyugóból, elszakítottam magamat nehézy napra, pár hétre a konvencionális társadalmi kötelességektől és el — kimencikültem a felvidék hegy-völgyes tájára, hol — a költő szavaival élve —, miként a Provanszban:

»szébb a rózsá, tisztább a patak s zenébbek a dalok.«

Szentes, Csongrádmegye, az az egész kis világ, mely az én hétköznapi körforgá-

somba esik s amelyhez nem csupán a kötelesség, de a szülőföld iránt érzett meleg szeretet is láncol ezer kötélekkel, mögöttem van; mögöttem a duló pártusák, a szenvedelmeknek az az izzó kohója, mely hamuvá pörköl annyi nemes becsvágyat, felemészt annyi jobbra hivatott erőt, gátot vet annyi fenszarnyaló eszmének; mögöttem a népbolondító demagógok, az érdekek és ellenérdekek egymásba ütőző apró-cseprő fogásai, az aknák és ellenaknák, melyekkel a pártok egymás megrontására törekednek . . . mögöttem esik mindez, messze mögöttem!

A prűszkölő, zakatoló, ziháló gőzgép röpülve viszi végig az acélúton a vonatot, melynek egy kupéjában lerázva magamról gondot, konvencionális nyugót, az ablaknál vonom meg magamat, hogy gyönyörködjem a gyorsan váltakozó tájak panorámájában, melyből szomjú lelkem a száguldo vonat gyorsaságánál is gyorsabban, szinte mohány vágyggyal szívja gába az impressziókat, hogy azokat emlékezetembe rögzítse.

Tovább, tovább!

Szolnok s a kitűzött délibábos rónasága, Hatvan, Füzes-Abony fensíkja, dombvidéke

— mind mint valami repülő, tovairamló kép marad el mögöttem.

Mind változatosabb lesz a szemeim előtt elgördülő kép. Lankás, erdős hegyek kalászt ringató nyajas völgyekkel, melyeken ezüstszalagként kigyózik keresztül a hegyi patakok fodros, kristálytisza vize, kopár sziklahasadékok szinte szédítő egymásutánban váltogatják egymást. . . egy éles fűtty, a »szárnyas kerék« sikongó, fűlértő nyiszalása az acéltalpon és . . . vonatunk a miskolci indulóház perronja előtt áll.

Nem, nem állok meg itt! Nem ez a vége, nem a nagyváros nyugszög, lüktető élete, az amire lelkem vágyakozik, nem emberi sokadalom lármás zaja, mi szellememnek üdülést ad.

Ki a hegyek közé, csendes magány felé röpül előre is a gondolatom és alig várom, hogy a kapus csengője figyelmeztető, egyhangú szava jelt adjon a gömőri vonat indulására, ahogy iskolás gyerek éneklő módjára sorbaszedi az állomásokat, miket az a vonat érinteni fog, míg kitűzött céljához eljut.

lássuk most már, megelégszik-e a miniszter a gimnázium mostani állapotával? Bizonny nem elégszik meg, mert mikor megadta a gimnáziumnak 3 évi időtartamra az érettségi vizsgálat tartathatási jogát, kikötötte, hogy az épületet ki kell bővíteni s még egy új tanári állást kell szervezni; s ha létre jön az egységes középiskola, akkor el lehetünk készülve, hogy még legalább három új tanárról kell gondoskodni.

Csak az épület kibővítése, a hozzá szükséges telek vételárával legalább 40,000 frta kerül. A gimnázium eddigi fentartási költségéhez, mely ez időszerint néhány száz frt híján évi 17,000 frt, jön most egy új tanári állás fizetése 1200 frttal, s ha esetleg egy párhuzamos osztályt kell felállítani — mert az I. osztály növendékeinek száma évenként szaporodik — akkor ismét két új tanári állást kell szervezni, mi 2400 frtba kerül s így Szentes város egy év múlva nem az eddigi 17,000, hanem 20,600 frtot lesz kénytelen évenként kiadni. De az egységes középiskolával újból fokozódó költségeket sem kerülheti ki a város, mert a minisztériummal megkötött szerződésben a város arra kötelezte magát, hogy a gimnázium fejlődésével járó kötelezettségeket magára vállalja. Tehát Szentes város ne ringassa magát abban a hiu reményben, hogy a gimnázium fentartási költsége nem fog emelkedni, ellenkezőleg, az a költség mindig nagyobb fog lenni, ez pedig a községi adó folytonos emelkedését fogja maga után vonni, amittől a város minden polgára méltán irítozik, mert a községi adó, mely úgy szólván egyedüli pénzforsás, eddig is elég magas.

Mint hogy a fentebbiekből világos, hogy a gimnázium további fentartása a várostól újabb áldozatokat kíván, melyeket nem lehet kikerülni, nézzük most az érem másik oldalát s vizsgáljuk, mit nyer a város, ha gim-

náziumát az állam veszi át. Ezek az előnyök a következők:

1. A város megszabadul a gimnázium kibővítésével járó tetemes kiadástól, mely legalább 40,000 frtra rug.

2. A város megszabadul a tanárok országos nyugdíj-alapjába fizetendő járulékoktól, melyek évenként körülbelül 700 frtot tesznek.

3. A tanárok nyugdíjáról s évi fizetéséről — akárhány tanár lesz is — az állam gondoskodik.

4. A város tudni fogja, hogy annál az évi összegnél, melylyel a kormányval létrejött megállapodás szerint a gimnázium fentartásához járulni tartozik, — tegyük ezt az összeget évi 15,000 frtra — soha többet nem fog fizetni.

5. A város a tandíjakból félretett s most takarékpénztáriilag kezelt tanári nyugdíj alapot, mely jelenleg körülbelül 10,000 frt, saját céljaira fordíthatja.

6. Okleveles és állandó tanári karral fog birni a gimnázium, melyet eddig több tanári állásnál nélkülözött.

7. Gimnáziumunk mint állami intézet fontosabb szerepre lesz hivatva. Ugyanis a legjobb tanerék első sorban állami szolgálatba igyekeznek lépni, mely nekik tisztességes s ötöd-évenként emelkedő fizetést biztosít, s a hol első rendű tanerők működnek, ott nagyobb a haladás és tekintély kiféle. Mert ha a vidéki szülők tudni fogják, hogy a szentesi gimnázium nem szűkölködik tanerőkben, sőt kipróbált tanerőkkel rendelkezik, akkor fiaikat távolabbi vidékről is fogják ide hozni. Eljénnek ide kedvező vasúti összeköttetésünknel fogva szerb és német ajkú fiúk is, tudván azt, hogy városunkban a magyar nyelvet a leg-tisztábbban, tájszólás nélkül lehet elsajátítani, az idegen tanulók itt léte pedig városunkban nem csekély pénzforgalmat fog előidézni.

Végül még egy körülményt kell tekintetbe venni. Valóságos áldás és szerencse egy városra, a melyben állami intézet van. Mióta Losonczon, Szolnokon, Verseczen s egyéb városokban a gimnáziumokat az állam vette át, a tanuló ifjúság száma megerősödött, s egyes városok, mint pl. Szegszárd, évek óta deputációnak a közközt. minisztériumhoz, hogy vegye át intézetüket, de siker nélkül. Ha tehát Szentes a kedvező alkalmat fel nem használja, saját érdeke ellen cselekszik s más városnak juttatja a visszautasított szerencsét.

A ki a felsorolt előnyöket, melyeket az államosítás a városnak nyújt, figyelembe veszi, lehetetlen, hogy az államosítást ellenezze, főképp ha tekintetbe veszi, hogy ez által városunk egy mindig fokozódó tehertől egyszerűs mindenkorra megszabadul.

Erkölcshírak. A közigazgatási bizottságnak legutóbb tartott üléséről szóló referándánkban említést tettünk a belügyminiszternek azon leiratáról, melylyel a Tornai Fehér Borbála-féle ügyből kifolyólag a közigazgatási bizottsághoz ez évi március 15-én intézett

rendeletét a belügyminiszter hatályában továbbra is fentartja.

Ezen miniszteri leiratnak alapját tudvalevőleg a közg. bizottságnak ápril havi üléséből kelt azon felterjesztése képezi, melylyel a bizottság a minisztert arra kérte, miszerint a szóban forgó rendeletnek azon részét, melyben a panasztevőket a Varjassy István volt községi jegyző ellen megindított vizsgálatnak állítólag hiányos elintézésé folytán ért károsodás tekintetében a közg. bizottság hivatalnok és tisztviselő tagjait terhelő anyagi és a bizottság többi tagjaira háruló erkölcsi felelősségre utalva a közigazgatási bizottság figyelmeztetve lón, hogy azon nem várt esetben, ha a kár az ügyben közlebebről érdekelték, t. i. maga Varjassy István, továbbá a vizsgálatnál megbízott és fegyelmi alá vont Soós Pál t. főügyész és Kelemen Béla főszolgabíró vagyonából nem fedeztethetnek, a közg. bizottság felelősségére vonatkozólag kitéjtett szempontok megkezdésénél első rendben az ügy előadója, másodsorban pedig a közg. bizottság illető tagjai viselendik, — helyezze hatályon kívül.

A belügyminiszter a közg. bizottság felterjesztésére adott válaszában a kérelmet nem tarthatja teljesíthetőnek, mert szerinte a Varjassy István ellen lefolyt vizsgálat eredményét a közg. bizottság nem elég behatóan tárgyalta le, másfelől pedig, mert rendeletének azon kitétele, melyben a közg. bizottság tisztviselő is hivatalnok tagjainak anyagi felelősségére utalt, törvényes intézkedéseken alapszik.

A közigazgatási bizottság egyes tagjainak erkölcsi felelősséget illetőleg a miniszter azon nézetben van, hogy ez az önkormányzati jogok gyakorlatának sarkalatos folyamán képezi, mivel annak, hogy a vármegye közbűnsége a jogkörébe eső, de saját személyében el nem végezhető egyes funkciók ellátására maga helyett egyes tagokat megválaszt, mi értelme és alapja sem lenne, ha eme megbízottak az általuk elvállalt teendőket teljesítéséért, — amennyiben mint nem fizetett közegyek fegyelmi eljárás alá nem vonhatók, közvetlenül a vármegye, közvetve pedig a felügyeletet gyakorló kormány irányában erkölcsi felelősséggel nem tartoznának. A sorrendet illetőleg pedig a dolog természetében fekszik, hogy a közg. bizottság intézkedéseinek helyességéért a felelősség legelő sorban az ügy előadóját, mint aki hivatalban van az ügy mibenlétét megfigyelni, terhelje.

A fölterjesztéssel szemben megjegyzi továbbá a miniszter, hogy azon nézet, mintha a közg. bizottság illető tagjaira háruló felelősség kérdése már előre elintéztetett volna a rendelet által, — félreértésen alapul, mert egyelőre csak odanyilatkozott, miszerint a károsodásnak az ügyben még közlebebről érdekelték részéről leendő meg nem térítése esetére a felállított alapelvek következményeinek levonását magának tartja fenn, de ezen következményeket tényleg akkor vonta volna le, ha a bizottság illető tagjainak megnevezésével azokkal szemben a felelősséget annak mérve és módjában meghatározása mellett érvényesítette volna.

Ezen újabb leiratnak tárgyalásáról emlékeztünk meg lapunk ma egy heti számában, s tudósításunkat kiegészítjük ez alkalommal annyiban, hogy a közg. bizottság elhatározta, miszerint a már előzőleg elrendelt fegyelmi vizsgálat befejezése után az összes e tárgyú iratokat Varjassy István horgosi

Gömöri pályaudvar, Sárma - Bessenyő, Ecség, Sajó-szt.-Péter.!

Elég!

Ez az utolsó állomás, melyhez a gőz és villamosság korsznak tökélyre fejlesztett uti alkalmatlansága elröpit.

Innen túl kocsin kigyózik utam a hegyek közé, messze a civilizáció középpontjaitól, ki a pusztára, Galvácsra, hol vendégszerető rokonok karok várnak meleg ülőléssel és változatos programjával az én vakációmnak, hogy kellemetessé varázsolják ottmúlásomat, felüldíteni segítségk lelketem-testemet, felirissíteni kedélyemet az élet további munkájára.

Galvácsan vagyok.

A több mint 28 órai, szinte egyfolytában megkort út nem farasztott ki legkevésbé sem és mikor a rokonlelkekkel folytatott, gyorsan keresztvező kérdésekkel és válaszokkal gazdag több órai csevegés után éjjel 11 órakor szobámba térek, melynek ablaka virágillatos parkra nyílik s zölderdős hegylancolatra néz: szinte felüldelve vetem magamat ágyba, álmodozni . . . rövid vakációm kínáló gyönyöreiről.

Bánfalvi Lajos.

volt községi jegyző ellen a bűnfenyítő eljárásnak hivatalból leendő megindítása végett a szegedi kir. ügyészhez fogja áttenni.

Mit tart a belügyminiszter helyesnek saját meggyőződése szerint bizonyos dolgokban és mit nem: az egyedül egyéni fölfogásnak dolga.

Részünkről, kik ez ügynek minden fázisával teljesen tisztában állunk, meghajlunk ugyan a meg nem másítható dolgok előtt, de nem habozunk kijelenteni azt sem, hogy előzőleg e tárgyban kifejtett álláspontunktól a belügyminiszternek újabb leirata bennünket legkevésbé sem tántoríthat el, sőt hangsúlyozzuk ismételve, hogy a közig. bizottság tagjait akkor, midőn a panasztevő fél a bizottság határozatában maga is megnyugodott, sőt arra nézve, hogy az ügy úgy fejeztessék be, mint az történt, a vizsgálat során jegyzőkönyvekbe foglalt határozott kívánságát is jelentette ki, — felelősségre vonni egyáltalán nem lehetett volna.

Mivel pedig semmi kétség nem férhet ahhoz, hogy a bizottságnak mindazon tagjai, kik a V a r j a s s y István elleni panaszok elbírálása alkalmával a határozatok hozatalában résztvették, teljes jóhiszeműséggel jártak el, s bizalmi állásukkal járó jogaik gyakorlásában őket semmiféle melléktételek nem befolyásolták: csak sajnálattal látjuk, hogy a belügyminiszternek egyébként minden esetre jó szándékú intézkedései alkalmat szolgáltatnak rá, hogy a valóságunk elzárását elkerülendő a hivatalosul üző hirdető nagybecsületű ekszisztenciák egy érkölszi testületnek jó hírnevén mintegy rászabadítva rágódnak.

Vizgatásul szolgálhat egyébként, és a közigazgatási bizottság tagjait teljesen megnyugtathatja az, hogy a vizsgálat során teljes világításba kerül képe ezen ügynek illetékes helyen is azt a meggyőződést fogja kelteni, aminek mi már jóval előbb kifejeztünk, hogy t. i. ez a nagy hűhó — semmiért, nem volt és nem lehet más, mint a fékevesztett indulat őrvongása, a nemtelen bosszúállásnak nagyhangú, üres frázisa.

Egy azonban mindenesetre ködös rejtély marad és sokak előtt méltó kíváncsiságnak tárgya: miként lehetséges az és meddig fog tartani, hogy egy érkölszi testület reputációját azok assák alá, akik a tisztesség törvényeit teli szájjal kiabálni szokták ugyan, betartani annál kevésbé, de az érkölsz-bíráskodásra mindenkor készen állnak.

Sokáig semmi esetre.

A népbolondításnak is megvan a maga határa; s a szendergő öntudat fölélésével nem bí, hanem azok tépik le a babért az érkölsz-bírák homlokáról, akik keservesen tapasztalni fogják, hogy az együgyűséggel visszaélő lelketlen önérdék legnagyobb átka a könnyen falhoz állítható magyarnak.

Ujdonságok.

Szentes, 1894. július 19.

— **Személyi hírek.** Cicatricis Lajos dr. vármegyei főjegyző tegnap reggel, két heti tartózkodásra, családjával együtt vidékre utazott. — Bartha Kálmán dr. várm. árvászeiki ülnök hat heti szabadságát furdón tölti, egészségének helyreállításra végett.

— **Kardpárbaj** volt e hó 17-én ifj. Jóó Károly tüzérhadnagy és Ehrlich Géza orvosnövendék között. A párviald mindkét részről könnyű sebesüléssel végződött.

— **Hymen.** Keviczky Sándor, Tömörkényi közönségnek jeles képzettségű fiatal jegyzője, f. hó 22-én tartja esküvőjét Csongrádon Kocsis Etelka kisasszonnyal.

— **Hegyi páter,** a csongrádiak nagyvéréi lekipásztora, dolgot szerez már a szentesi bíróságnak is. Nem régebben úgy esett az eset, hogy az utabban kerítés-deszkákkal futott ösvér gőzmalom némi-némi szénhátralekainak irányában a bírósági végrehajtó, egy ügyvédi megbízott és az elengedhetetlen Máhr Kázmér udvariassági vizitet cselekedtek az alapító cégtárs hajlékában, aholott épen jelen vala a csongrádiak svájci misszionáriusa is. A küldöttség élén Máhr Kázmér vitte a szót, s illedelmesen tudakolta meg az udvaron levő fűcskától:

— Itthon van-e a nagyságos papa?
— Nincs!
— Hát a nagyságos mama!
— Nincs!
— Hát a nagyságos nagyszonyja, a nagymama?
— Az sincs! . . .

A kíváncsi kérdézőkődöket elfogadta azonban helyettük szelidlelkű Hegyi páter, s jövelelnekük okát megtudván, olyatán barátságos tessékelt be őket, hogy a bírói kiküldöttek vízszomszúsul becsületértési pört akasztottak a nyakába. Máhr Kázmér azt állítja, hogy a dolgoknak fele se trefa; őt még a háziak soha se fogadták illetéknéppen, pedig mint régi ismerős, nem is ritkán szokott megfordulni azon a téjéken.

— **Leváltárnoki vizsga.** Pázmány Lajos fiatal földink, Pázmány Dániel vármegyei levéltárnok fia, tegnapelőtt kitünő sikerrel tette le Budapestén a törvényhatósági fő- és al-levéltárnokságra képesítő szakvizsgálatot.

— **Közyülés.** A városi képviselőtestület augusztus 27-én tartandó közgyűlésében tárgyalja a vásár-üzg kisajátítása céljából a város közönsége által Vecseri Lajostól megvásárolni szándékolt I. tized 477. számú ház és udvartelekének adásvételi ügyét.

— **»Egy gazdaasszony»** aláírással kedvesen megirt panaszos levelet vetünk ismét, melyet azonban térszűke miatt egész terjedelmében nem közölhetünk. A rendőrség ellen szól a panasz, s éppenséggel nem ok nélkül. Bölesen megvagyon irva közegészségügyi törvényeinkben, hogy különösen a mostanhoz hasonló tikkasztó időjárás mellett a piaci élelmi szerek orvos-rendőrileg lennének megvizsgálandók, s a piaca vitl, romlásnak indult tömérdek gyümölcs és húsneműeket hivatalból kellene elköböztetni. A mi rendőrségünk azonban úgy tartja, hogy elég ha — benne van a törvényben. Az a sertés hús, mit manapság piacon vásárlunk be, akár harmadnapos is lehet már, s talán háromszor is ki van sütve némelyik, ráadásul pedig milyen istenusdúja az a vágóésköz, amelyen azt fogyasztásra kimérik. Tény, hogy ezek a szék esztendő száma is a városháza vagy a Gullay-féle szállító helyiség udvarára vannak behányva s mindannyiszor azon utálatos, tisztátalan, soha vízzel le nem takarított állapotban kerülnek ki a piacra. Mi dolga van hát annak a hetivasáron ácsorgó rendőrnök, ha oly rövidlátó, hogy még az ily ázsiai dolgokat se tudja észre venni? Igazán helyén volna, ha a rkaptányúr foglyitná álmos közegének fáradt szempilláit!

— **Alföldi házak a kiállítási faluban.** Az ezredéves kiállítás néprajzi falujában a szegedi kereskedelmi és iparkamarai kerületből, amint a kamara javasolta volt, két ház fog épülni. Az egyiknek egy alföldi paraszt háznak építésére, Csongrád vármegye, egy sokac családi háznak építésére pedig Bács-Bodrogh vármegye vállalkozott hazafias készséggel. A szegedi kamara előterjesztése folytán utabban Szabadka városához fordul a kiállítási igazgatóság, hogy a sokac házban egy bunyevác szobát rendezzen be, amit a szomszéd város lelkes közönsége kétségkívül szintén teljesíteni fog.

— **Nagy sétahangverseny.** E hó 29-én lesz a Szentesi Kereskedő-Ilyak Egyesületének hangversenye a szegedi 83 ik gyalogezred zenekarának közreműködése mellett. Hisszük, hogy a rendezőség buzgalmának kívánt si-

kere lesz, mert nem közönséges dolog a liget árnyas fái alatt katona zenét élvezni s este annak hangjai mellett táncra perdülni főleg akkor, mikor a karmester még hegedűművész is. A sétahangversenyre belépő díj 20 kr. A zártkörű tanmulatságra szóló meghívók ma és holnap bocsátatnak ki, s a rendezőség mindazok óhajának, kik meghívóra igényt tartanak, az egyesület helyiségében készséggel tesz naponta eleget.

— **Kézimunka tanítás a szünidő alatt.** Jakó Etelka oklipartanítő nő elvállal növendékeket tanításra különleges kézimunka nemekből u. m.: tülláthuzás, pontlace, csipkeverés, suprikálás, perzsaáttörés, fehér és színes vászonhímzés, spanyol hímzés, japán hímzés, tü festészet stb. Ha a növendékek kellő számban jelentkeznek, úgy f. hó 20-án a tanítást megkezdik. Ajánljuk a tisztelt közönség figyelmébe.

— **Huuszállításra** kért a tanácstól engedélyt Blum Dávid szegvári mérészors iparos, s azon ajánlatot teszi beadványában, hogy a friss marhahúst naponként Szentesre szállítva kiló számára 42 kirjával fogja kimérni. A tanács határozatának elébe vagni nem akarnak; tudván azonban, hogy nálunk mindenféle esont, máj, tüdő stb. nyomtatékokkal agyonmért húsnak kilójáért 52 krt kell lerónuk, szerény óhajtaszképpen mondván csak annyit, hogy — egészséges verseny jöjjön el a te országod és szabadits meg minket a cupákos — ráadásoktól.

— **Behívók.** A szegedi házi ezrednél jövő hóban kezdődnek meg a fegyvergyakorlatok. Az 5. honvéd hadkiegészítő parancsnokság már kibocsátotta a behívókat. A gyakorlatok augusztus 21-től kezdődőleg 35 napig tartanak.

A betegsegélyző pénztárak kötelezettségei szempontjából figyelemreméltó határozat hozott nemrég a belügyminiszter. Kijelentette ugyanis, hogy a betegsegélyző pénztári tagok körházi ápolási költségei nem az 1875: III. t. c. általános rendelkezései, hanem az 1891: XIV. t. c. értelmében levén fedezendő, ezen ápolási költségek fedezésénél a betegnek s családtagjainak vagyoni viszonyai figyelem, illetőleg tárgyalás alapján is képezhetik. S épen ezért a betegsegélyző pénztári tagoknak husz hét tartamán belül teljesíteni közházi gyógykezeléséből származó ápolási költségei, a betegség minőségére való tekintet nélkül, a betegsegélyző pénztár terhelik s azokkal sem az országos alakok, sem az államkincstár, sem a törvényhatóságok vevő községek, sem pedig az 1891: XIV. t. c. 26. § ába ütköző mulasztás folytán ily költségek megérítésének kötelezettségében elmarasztalható munkaadón kívül más magánszemélyek meg nem terhelhetők.

— **Állami erdő.** Kistelek község erdőit a község közönségével kötött szerződés alapján, a kincstár veszi kezelés alá. A vármegyehez a napokban érkezett le a miniszter rendelete, mely az alispánt a szükséges intézkedések tételére hívta fel.

— **Körözés.** A hmvásárhelyi rendőrség Krizsán Mihály névre hallgató fiút köröztet, aki szüleinek lakásáról a napokban nyomtalanul eltűnt.

Kirándulás a lembergi kiállításra. A lembergi országos ipar és kereskedelmi társulat meghívása folytán a fővárosi iparosok köre, együtt a lembergi orsz. kiállítás magyarországi lengyel bizottságával, t á r s a s k i r á n d u l á s t r e n d e z, melynek nagyrédemű programja a következő: V a s á r n a p a u g. 12-én este 7 órakor: indulás B u d a p e s t r ő l (keleti pályaudvar) külön vonattal visz Galánta, Zsolna Zivardon, Zeybusch, Krakkó. H é t f ő n, aug. 13-án: 10 órakor a vonat megérkezése Krakkóba. A magyarok ünnepélyes fogadtatása a pályaudvaron. Találkozás a városban. A krakkói szobrok megtekintése. Társas ebéd. Kirándulás a K o s c i n s z k ó d o m b r a. Este színházi előadás. K e d d e n aug. 14-én: 9 órakor reggel a szobrok és muzeumok folytatóság megtekintése. Délben W i e l i c k á b a, ugyanott nyilvános fogadtatás a pá-

lyaudvaron. A sóbányák megtekintése. Reggeli. Visszaútazás Krakkóba. Este társas összejövetel. Szerdán, aug. 15-én: 6 óra kor reggel indulás Lembergbe. Megérkezés Lembergbe 4 órakor délután. A magyarok ünnepélyes fogadtatása a pályaudvaron. A városba kocsizás. Este összejövetel a megjelölt helyen. Csütörtökön, augusztus 16-án: Reggel 10 órakor nyilvános fogadtatás a kiállítási területén. A kiállítás megtekintése. Reggeli. Délután a város megtekintése. Fogadtatások. Kirándulás a dombra. Bankett. Pénteken, augusztus 17-én: A kiállítás és a város megtekintése. Este színházi előadás. Szombaton, augusztus 18-án. Társas reggeli. Fogadtatások. A panoráma megtekintése a kiállítási területen. Társasbeszéd. Este vissza utazás Bpestre. Menetjegy-árak (Oda és vissza) Menet: kiöltött útirány. Vissza: szabad útirány. I. osztály: 1) 29 frt 40 kr. II. osztály 20 frt 80 kr. Vissza Lembergbe. Lovacze-Szerencsen át Budapestre I. osztály: 2) 31 frt 20 kr. II. osztály: 22 frt. — Vissza Lemberg, Pezsemysl, Mező Laborcz-Budapest. I. osztály: 3) 33 frt 50 kr. II. osztály: 23 frt 50 kr. — Vissza Lemberg, Pezsemysl, Neu-Sandez, Orló, Kassa Budapest. I. osztály: 4) 34 frt 20 kr. II. osztály: 24 frt. Vissza Lemberg, Krakkó, Zivardon, Glatana Budapest. Minden résztvevő 1 frtot fizet jelvényért, útikönyvekért stb. A szegedi kereskedelmi és parkamara kirándulásra készséggel elfogadja a jelentkezéseket f. július hó 25-ig és fölkéri az érdeklődőket, hogy a jelentkezéssel együtt 10 frt előpénzt és 1 frt jelvény-költséget küldjenek be, mert a rendezőség gondoskodni kíván arról, hogy a kirándulók úgy útközben, mint az elszállásolással lehető kényelemben részesüljenek, de különösen az utóbbi célra szükséges, hogy a résztvevők névsora idejekorán közölhető legyen a krakkói és lengyel fogadó hízottságokkal.

Henneberg G. es. kir. udvari szállító), **selyemgyára Zürichben, privat-megrendelő** lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig póstáber- és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták póstaforólóval küldetnek. Svájczba címzett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (1)

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazon rokonok, jó barátok és ismerősöknek, kik f. hó 16-án a feledhetetlen és kedves emlékü nő, anya, illetve leány és testvér: ifj. Kiss Sándorné, Juhász Tereska temetése alkalmával megjeleni s részvétük nyilatkozataival a nehéz bánatot és fajdalmat enyhíteni szívesek voltak, ez úton is halás köszönetét nyilvánítja

a gyászoló család.

Irodalom.

A **»Vasárnapi Ujság«** július 15-iki száma 23 képpel és a következő tartalommal jelent meg: **»A lengyel országos kiállítás.«** (Sapich Adam herceg, a kiállítás elnöke, és dr. Marchwicki Zdislaw, a kiállítás igazgatója arcképevel és 15 képpel a kiállítás egyes részleteiről) Dr. Nyári Sándortól. — **»Falu.«** Költmény. Illyés Balinttól. — **»Loránthy Janos.«** Elbeszélés. — **»Nicotera.«** (Arcképpel) — **»Kossuth a fogságban.«** Kiadatlan íratok alapján közli Várnai Sándor. — **»Emléktábla Baross szülőházán. (Loránthy Antal szobornívének rajzával) «** Carnot temetése. (Képpel: A halottas kocsi elindulása az Elyscé-palotából.) — **»Az olvasás egészségügyi tekintetéből.«** — **»A borkül merénylet emléke.«** — **»Caserio a börtönben.«** (Képpel). — **»A koplalás mestere.«** (Képpel: 1. Succi, a híres koplaló. 2. A koplalás ideje alatt; 3. Az első ékezős a koplalás után.) — Irodalom és

művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes rovatok. — A **»Vasárnapi Ujság«** előfizetési ára negyedévre 2 forint, a **»Politikai Újdonságok«**-kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a **»Képes Néplap«** legolcsóbb újság, a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

A **»Külföld«** című érdekesítő igen díszes hetilap legújabb száma Roscher Vilmos arcképet hozza magas szárnyalású vezércikk kíséretében. Azonkívül Zola »Lourdes« regényének közli mind nagyobb szerűen fejlődő folytatását és Ouidának híres regényét »Syrin-t«. Holger Drachmann gyönyörű költeménye a »Nirvana« nagy hatással van a lélekre. Többi változatossábnál változatosabb cikkei és novellái pedig igen élvezetes olvasmányt nyújtanak. A lap szerkesztője Cserhalmi H. Irén és Gerő Attila nem sajnálnak semmi fáradságot, hogy a lapot minden tekintetben kiválóvá tegyék. Kiváratra mindenki ingyen és bérmentve kap mutatványszámot. Előfizetési ára negyedévre 2 frt 50 kr. Szerkesztés és kiadóhivatal Nador-utca 15. I. em. Meleg ajánljuk a méltó feltűnést keltő lapot előfizetőink figyelmébe.

Színház.

Nem épen a színi előadások iránti közönynek, de a forró nyári lankasztó hevénnek, az aréna fülledt levegőjének tulajdonítható, hogy színészeink folyton őrücségtől kongó ház előtt kénytelenek játszani. Dicséretükre legyen mondva, hogy e kedvezőtlen körülmények dacára az előadásról a legjobbat kell mondanunk, s a mostoha viszonyok közepette színészeink több elismerésre méltó buzgalmat különösen ki kell emelnünk. És megtörtént az is, — szinte restelkedünk róla írni — hogy a kedvre híradott előadás néző közönség híján nem volt megtartható.

Vasárnap Szigligeti pompás népszínműve a **»Csikós«** adatott, kisszámú közönség előtt. Bokody az öreg csikós (Márton) szerepében, — Siposné (Karvasiné) egészen elragadták a közönséget, — Hidvégi (Asztali) újból beigazolta azt az ítéletünket, midőn azt mondtuk róla, hogy valóban perfect, rokonszenves színész. — Perényi (András) és Beke Lilla (Rózi) szép énekszámakért, — Borsiczky Ilona (Labdacsné) természetes élethű játékáért arattak zajos tapsokat.

Hétfőn, zóna-előadásban Jókai népszínműve, a **»Gadag szegények«** került színre. Azonban sem Jókai fényes neve, — sem másrészt a zóna díjszabás nem volt képes megtölteni a nézőteret. A darab leg hatásosabb részét Bokody (Kapor András) és Vágó (Szűköl Makár) kifogástalan előadása képezte, — míg Kovácsot (Gyugyori Miska) Siposné (Köményi Susza) és Sipos Gizit (Csicsónka) a gyakorlat felugró jól megérdemelt tapsvihar igyekezett jutalmazni szabatos játékukikért

A keddre hirdetet előadás a **»Nap és Hold«** néző közönség hiányában nem volt megtartható.

A szerdai előadásról jövő számunkban adjuk tudósításunkat.

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

Az Ehrlich Géza és ifjú Joó Károly urak között az utóbbi által a **»Szentes és Vidéke«** 55-ik számában közzétett nyilatkozat-

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

ból eredett becsületbeli ügy a mai alólírott napon a lovagiasági szabályainak megfelelően előtünk elintéztést nyert.

Fabián-Sebestyén, 1894. július 17-én.

<i>Zolnai Viktor,</i>	<i>Neufeld Zsigmond,</i>
<i>Dr. Sulc Sándor,</i>	<i>Novobácsky Győző,</i>
mint ifjú Joó Károly úr megbízottai.	mint Ehrlich Géza úr megbízottai.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: *Dr. Mátyffy Ferenc*
Társ-szerkesztő: *Bánfalvi Lajos.*

Hirdetés.

Néhai Horváth János tulajdonát képezett fábíáni 103 katasztrális hold és zuhogói 45 katasztrális hold föld folyó évi szt.-Mihály napjától kezdve több évre **haszonbérbe kiadó.** — A kurcpartai utcában, Kiss Zsigmond úr szomszédságában lévő ház pedig **szabad kézből eladó.** — Értékezhetni dr. Tasnády Antal ügyvéddel vagy özv. Horváth Jánosnéval I. t. 163. szám alatti lakásán, hol egy lakás — több szobával — a zonnal bérbe adandó. 2—1

Szobák Péternek

kistőkei 24 (1200 négyszögöles) hold tanyaföldje a rajta levő épületekkel együtt, kedvező feltételek mellett, örök áron eladó. Ertekezni lehet a tulajdonossal III. t. 484. sz. házánál.

799. sz. 1894. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel köz-hírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbíróság 1894. évi 4153. számú végzése következtében Szathmáry Ede ügyvéd által képviselt **»Szentes-vidéki takarékpénztár«** javára **Bihari György és társai** foganatosított lakosok ellen 240 frt s jár. erejéig szegvárosi kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1733 frtra becsült házbűtorok, lovak, tehénk, kocsik és más tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbíróság 4704/1894. számú végzése folytán 240 frt tőkekövetelés, ennek 1894. év máj. hó 1. napjától járó 6 % kamatai és pedig összesen 53 frt 76 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig Szegváron, a kő-rőgyparti I-ső számú I-ső és IV. r. alperesek tanácsján leendő eszközésére 1894. évi július hó 20 napjának délelőtti 8 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is el fognak adatni.

Kelt Szentesen, 1894. évi július hó 9.

VÉGH SÁNDOR,
kir. járásbíróági végrehajtó.